

ALUERAPORTTIEN YHTEENVETO

Suhdannenäkymät

Pk-yritysten yleiset suhdannenäkymät lähimmän vuoden aikana ovat kaikilla tutkimusalueilla saldolukujen¹ mukaan positiivisia (koko maan saldoluku +33). Alueittain tarkasteltuna parhaat suhdannenäkymät ovat Varsinais-Suomessa (39%), Helsingissä (38%), pääkaupunkiseudulla (pl. Helsinki) (35%), Päijät-Hämeessä (36%) ja Keski-Pohjanmaalla (35%). Suhdannenäkymät ovat puolestaan heikommät Kainuussa (11%), Etelä-Karjalassa (18%), Lapissa (25%) ja Etelä-Savossa (26%). Yleiset suhdannenäkymät ovat parantuneet viime kevään tilanteesta eniten Lapissa, Etelä-Pohjanmaalla, Päijät-Hämeessä ja Pohjois-Savossa. Yleiset suhdannenäkymät ovat heikentyneet eniten viime kevään tilanteesta Etelä-Karjalassa, Kainuussa ja Pohjanmaalla.

Osatekijöittäin tarkasteltuna suhdannenäkymät koko maassa ovat lähimmän vuoden kuluttua positiivisia lähes kaikilla alueilla. Asiakkaiden maksuhäiriöiden odotetaan vähenevän eniten Pohjois-Karjalassa ja lisääntyvän eniten Etelä-Pohjanmaalla. Alla olevaan taulukkoon on koottu yhteenveto suhdannenäkymien saldoluista alueittain.

Taulukko 1: Suhdannenäkymät osatekijöittäin seuraavan vuoden kuluttua

SUHDANNENÄKYMÄT OSATEKIJÖITTÄIN	Liikevaihto	Henkilökunnan määrä	Investointien arvo	Tuotekehitys- panostukset	Viennin arvo	Tuonnin arvo	Tuotanto- kustannukset	Yrityksen kannattavuus	Vakavaraisuus	Asiakkaiden maksuhäiriöt
Jakso 2 / 2005										
ALUE										
Helsinki	53	24	17	26	14	16	35	41	42	5
Pääkaupunkiseutu (pl. Hki)	57	27	15	19	13	22	34	42	41	4
Uusimaa	40	19	17	23	6	9	34	34	32	-1
Varsinais-Suomi	56	20	21	26	13	10	40	35	39	5
Satakunta	49	15	4	16	7	5	38	36	41	-1
Kanta-Häme	54	15	8	20	8	9	29	30	26	1
Päijät-Häme	47	14	18	19	5	10	32	36	38	4
Pirkanmaa	46	20	13	20	10	11	42	27	36	4
Kymenlaakso	44	12	14	13	6	9	43	32	35	3
Etelä-Karjala	20	11	5	7	5	9	29	15	35	-2
Etelä-Savo	44	12	6	19	6	6	27	30	39	4
Pohjois-Savo	45	20	7	17	5	5	26	29	30	-3
Pohjois-Karjala	45	15	15	23	14	5	40	35	47	-6
Keski-Suomi	46	10	8	23	9	7	35	30	36	3
Etelä-Pohjanmaa	47	16	12	26	6	6	39	32	39	7
Pohjanmaa	51	17	16	20	11	10	41	37	47	-3
Pohjois-Pohjanmaa	45	18	9	18	8	7	31	29	30	-4
Kainuu	32	9	17	17	4	4	17	22	34	-1
Lappi	39	18	3	31	10	8	34	31	34	2
KOKO MAA	47	19	13	21	9	10	35	34	38	2

¹ Saldoluku on suhdannekysymysten positiivisista ja negatiivisista vastauksista laskettu prosenttilukujen erotus. (Esimerkiksi: Pk-yritysten yleiset suhdannenäkymät seuraavan vuoden aikana paranevat 39%, huononevat 9%, saldoluku = + 30%).

Investoinnit

Koko maassa pk-yritykset investoivat seuraavan 12 kuukauden aikana eniten koneisiin ja laitteisiin. Seuraavaksi eniten pk-yritykset aikovat investoida tutkituista kohteista rakennuksiin ja kolmanneksi eniten mainontaan ja markkinointiin. Eniten koneisiin ja laitteisiin investoidaan Etelä-Savossa, Satakunnassa, Uudellamaalla, Pohjois-Pohjanmaalla ja Lapissa. Rakennuksiin investoidaan suhteellisesti eniten Lapissa, pääkaupunkiseudulla (pl. Helsinki) ja Pohjois-Pohjanmaalla. Pääkaupunkiseudulla ja Varsinais-Suomessa investoidaan keskimääräistä enemmän mainontaan ja markkinointiin.

Pk-yritysten rahoitus

Viimeisen vuoden aikana ulkoista rahoitusta on ottanut lähes kolmannes (31%) pk-yrityksistä. Suhteellisesti eniten ulkoista rahoitusta viimeisen vuoden aikana ovat ottaneet Etelä-Pohjanmaalla, Etelä-Karjalassa, Etelä-Savossa, Lapissa ja Varsinais-Suomessa toimivat pk-yritykset. Useimmiten ulkoista rahoitusta on otettu kone- ja laiteinvestointeihin ja seuraavaksi eniten käyttöpääomaksi. Kone- ja laiteinvestointeihin ulkoista rahoitusta on ottanut eniten Kanta-Hämeessä, Lapissa, Pohjois-Savossa ja Satakunnassa toimivat pk-yritykset. Käyttöpääomaksi ulkoista rahoitusta on ottanut eniten Pohjois-Karjalassa ja pääkaupunkiseudulla toimivat pk-yritykset. Useimmiten ulkoista rahoitusta on haettu pankista (77%) ja Finnverasta (17%).

Noin joka seitsemäs pk-yritys (15%) tarvitsee rahoitusta yrityksen kasvua varten. Eniten kasvun rahoitusta tarvitsevat pääkaupunkiseudulla ja Varsinais-Suomessa toimivat pk-yritykset. Kasvun rahoitusta tarvitsevista pk-yrityksistä 18 prosenttia odottaa hankaluuksia tai vaikeuksia rahoituksen järjestämisessä. Muita useammin hankaluuksia rahoituksen järjestämisessä odottaa Etelä-Savossa, Pohjois-Karjalassa, pääkaupunkiseudulla, Varsinais-Suomessa ja Satakunnassa toimivat pk-yritykset.

Pk-yritysten verkostoituminen

Joka kolmas pk-yritys (34%) koko maassa toimii osana yritysverkostoa tai muuta tiivistä yhteenliittymää tai ketjua. Pääkaupunkiseudulla, Pohjois-Karjalassa, Kainuussa, Päijät-Hämeessä ja Etelä-Pohjanmaalla toimivat pk-yritykset toimivat muun maan pk-yrityksiä useammin osana yritysverkostoa. Varsinais-Suomessa ja Uudellamaalla toimivat pk-yritykset toimivat taas muita pk-yrityksiä harvemmin yritysverkostoissa.

Pk-yritysten kehittämistarpeet

Koko maan tuloksia tarkasteltaessa pk-yrityksillä on eniten kehittämistarvetta markkinoinnissa ja myynnissä sekä henkilöstön kehittämisessä ja koulutuksessa. Markkinoinnin ja myynnin osalta eniten kehittämistarvetta on Pohjois-Karjalassa ja Helsingissä. Henkilöstön kehittämisen osalta eniten kehittämistarvetta on Etelä-Pohjanmaalla, Kainuussa, Päijät-Hämeessä, Pohjois-Pohjanmaalla ja Etelä-Karjalassa toimivilla pk-yrityksillä.

Pk-yritysten kehittämisen pahimmat esteet

Pk-yritysten kehittämisen pahimmat esteet liittyvät koko maassa tyypillisimmin kilpailutilanteeseen, yleiseen maailman-/suhdannetilanteeseen ja resurssitekijöihin. Kilpailutilanteeseen liittyvien tekijöiden osalta pahin kehittämisen este on kireä kilpailutilanne. Resurssitekijöistä kehittämisen pahimmiksi esteiksi koetaan ammattitaitoisen työvoiman saatavuus sekä muut resurssitekijät, kuten raaka-aineet.

Rahoitus on kehittämisen pahimpana esteenä kuudelle prosentilla koko maan pk-yrityksistä. Alueellisesti tarkasteltuna Kymenlaaksossa toimivat pk-yritykset kokevat rahoituksen jonkin verran suuremmaksi kehittämisen esteeksi kuin koko maan pk-yritykset keskimäärin. Kymenlaakson pk-yritykset kokevat myös vakuuksien puutteen suuremmaksi kehittämisen esteeksi kuin pk-yritykset muualla maassa. Rahoituksen saatavuuden kokivat esteeksi muita useammin Helsingissä ja Lapissa toimivat pk-yritykset ja rahoituksen hinnan Etelä-Savossa toimivat pk-yritykset.

Pk-yritysten työllistämisen esteet

Työn sivukulut, kysynnän riittämättömyys tai epävakaisuus ja työvoiman saatavuus koetaan suurimmiksi työllistämisen esteiksi niiden pk-yritysten keskuudessa, joilla on tarve työllistää. Työn sivukulut ovat keskimääräistä suurempi työllistämisen este Päijät-Hämeessä, Kanta-Hämeessä, Pirkanmaalla, Satakunnassa ja Pohjois-Pohjanmaalla, kysynnän riittämättömyys tai epävakaisuus Pohjanmaalla, Kainuussa ja Etelä-Karjalassa ja työvoiman saatavuus Uudellamaalla, Pääkaupunkiseudulla ja Varsinais-Suomessa.

Elinkeinoilmasto

Pk-yritykset ovat elinkeinon harjoittamisen näkökulmasta suhteellisen tyytyväisiä oman yrityksensä sijaintialueeseen. Tyytyväisimpiä pk-yritykset ovat alueen viihtyisyyteen asuinalueena, liikenneyhteyksiin, yhteiskunnallisiin turvallisuuspalveluihin ja yksityisiin yrityspalveluihin. Tyytymättömiä ollaan yhteistyömahdollisuuksiin yliopistojen ja korkeakoulujen kanssa, yritykselle sopivan työvoiman saatavuuteen, sijaintikunnan ja yrityksen väliseen yhteistyöhön ja elinkeinopolitiikkaan kokonaisuudessaan.

Kokonaisindeksillä mitattuna sijaintialueeseensa ovat tyytyväisimpiä Helsingissä, pääkaupunkiseudulla (pl. Helsinki) ja Pirkanmaalla toimivat pk-yritykset. Tyytymättömämpiä sijaintialueensa elinkeinoilmastoon ovat puolestaan Kymenlaaksossa, Pohjois-Savossa, Lapissa, Satakunnassa, Etelä-Savossa ja Kainuussa toimivat pk-yritykset.

Pk-yritysten kasvuhakuisuus

Voimakkaasti tai mahdollisuuksien mukaan kasvuhakuisia pk-yrityksiä on koko maassa 57 prosenttia. Voimakkaasti ja mahdollisuuksien mukaan kasvavia yrityksiä on suhteellisesti eniten Helsingissä, pääkaupunkiseudulla, Pohjanmaalla ja Pohjois-Pohjanmaalla. Toiminnan loppumista ennakoivia pk-yrityksiä on suhteellisesti eniten Kanta-Hämeessä, Pohjois-Savossa ja Etelä-Savossa. Koko maassa toiminnan loppumista ennakoi yksi prosentti pk-yrityksistä.

Sukupolvenvaihdokset

Koko maassa joka kuudennessa pk-yrityksessä on viimeisen viiden vuoden aikana tapahtunut sukupolven- tai omistajanvaihdos. Alueellisesti tarkasteltuna sukupolvenvaihdoksia on tapahtunut eniten Satakunnassa ja Pohjois-Karjalassa. Vähiten sukupolvenvaihdoksia on tapahtunut Kainuussa, Uudellamaalla, Etelä-Savossa ja Pohjois-Pohjanmaalla. Lähimmän viiden vuoden aikana on sukupolvenvaihdos odotettavissa joka kuudennessa pk-yrityksessä. Kainuussa, Satakunnassa, Pohjanmaalla, Lapissa, Etelä-Karjalassa ja Varsinais-Suomessa on odotettavissa suhteellisesti eniten sukupolvenvaihdoksia lähimmän viiden vuoden aikana.